



คน-ปลา ยุคสุวรรณภูมิ เมื่อ 3,000 ปีมาแล้ว ที่เกาะเขาเขียน
อำเภอเมือง จังหวัดพังงา

MAN-FISH from 3,000 years ago, found on Ko Khao Khian,
Mueang, Phang-Nga.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สุวรรณภูมิ คำแปลและความหมาย

สุวรรณภูมิ แปลตามรูปศัพท์ว่าแผ่นดินทอง หรือดินแดนทอง แต่มีคำเฉพาะเรียกใช้มานานแล้วว่าแหลมทอง หมายถึงบริเวณผืนแผ่นดินใหญ่ของอุษาคเนย์ หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อราว 2,500 ปีมาแล้ว อันเป็นดินแดนอุดมสมบูรณ์ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วยสัตว์, พืช พันธุ์ธัญญาหาร และแร่ธาตุต่างๆ ทั้งเป็นแหล่งของกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายที่ล้วนเป็นเครือญาติทางสังคมวัฒนธรรม และเป็นบรรพบุรุษของคนไทยทุกวันนี้

พจนานุกรม อธิบายคำ สุวรรณ (สุ-วัน) น. ทอง. (ส. สุวรรณ; บ. สุวณฺณ). ภูมิ 1, ภูมิ- (พุม, พู-มิ, พูม-มิ-) น. แผ่นดิน, ที่ดิน. ภูมิ 2 น. พันความรู้, ปัญญา. ภูมิ 3 ว. สง่า, ผิงผาย, องอาจ. สุวรรณภูมิ น. ดินแดนทองคำ

สุวรรณภูมิ เป็นชื่อเก่าแก่มากในคัมภีร์โบราณ เช่น มหาवंศ พงศาวดารลังกา, ชาดกพุทธศาสนา ในอินเดีย, และนิทานเปอร์เซียในอิหร่าน ฯลฯ เนื่องจากชาวสิงหล(ลังกา) ชาวมพทวิ(อินเดีย) และชาวอาหรับ-เปอร์เซีย(อิหร่าน) ที่เป็นนักเดินทางผจญภัยแลกเปลี่ยนค้าขายสิ่งของเครื่องใช้ ต่างพากันเรียกผืนแผ่นดินใหญ่ของอุษาคเนย์โบราณว่าสุวรรณภูมิไม่น้อยกว่า 2,500 ปีมาแล้ว

ส่วนชาวฮั่น(จีน)ยุคโบราณ เรียกดินแดนนี้ว่าจินหลิน หรือ กิมทลิน มีความหมายเดียวกับชื่อสุวรรณภูมิว่าแผ่นดินทอง, ดินแดนทอง, แหลมทอง

ฉะนั้น สุวรรณภูมิจึงไม่ใช่ชื่อรัฐหรืออาณาจักร แต่เป็นชื่อดินแดนแผ่นดินใหญ่ของอุษาคเนย์ หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปัจจุบัน ที่ขนาบด้วย 2 มหาสมุทร คือ มหาสมุทรแปซิฟิกอยู่ทางด้านตะวันออก กับมหาสมุทรอินเดียอยู่ทางด้านตะวันตก ส่งผลให้ดินแดนสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนค้าขายหรือ "จุดนัดพบ" ระหว่างโลกตะวันตก(หมายถึงอินโด-เปอร์เซีย และอาหรับ) กับโลกตะวันออก(หมายถึงจีนฮั่นและอื่นๆ) มีความมั่งคั่งและมั่นคง แล้วมีรัฐใหญ่ๆ เกิดขึ้นในยุคต่อๆ มา เช่น ทวารวดี, พุันัน, เจนละ, ศรีวิชัย, ทวารวดีศรีอยุธยา, ละโว้-อโยธยาศรีรามเทพ, จนถึงกรุงศรีอยุธยา ฯลฯ ดึงดูดให้ผู้คนจากที่ต่างๆ ทุกทิศทางเคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งหลักแหล่ง ทำให้เกิดความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่ผสมผสานทางสังคมวัฒนธรรมและเผ่าพันธุ์จนเป็น "คนไทย" และเครือญาติชาติต่างๆ ในอุษาคเนย์ปัจจุบัน

สุวรรณภูมิ คือนามอันเป็นมงคลที่คนแต่ก่อนยกย่องใช้เรียกชื่อบ้านนามเมืองสืบเนื่องหลายยุคหลายสมัย ได้แก่รัฐสุวรรณภูมิ (ราวหลัง พ.ศ. 1600) จนเป็นเมืองสุพรรณบุรี(ราวหลัง พ.ศ. 1800) และจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งชื่อเมืองสุวรรณภูมิ(ราว พ.ศ. 2315 สมัยกรุงธนบุรี) แล้วเปลี่ยนเป็นอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อราว 100 ปีมาแล้ว

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นนามพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543

Meanings of the name, Suvarnabhumi

Suvarnabhumi literally means the golden land or the land of gold. It refers to South-east Asia in 2,500 years ago, which was rich in plants and minerals, endowed with biodiversity, and was a home to different ethnic groups, who were socio-cultural kinship.

Suvarnabhumi is an old name, found in some ancient scripts, such as the chronicle of Lanka, the Jataka from India and Persian tales from Iran. Not less than 2,500 years ago, these peoples travelled into this region, and gave it a name "Suvarnabhumi". The Chinese Han called it Jin Lin or Kim Lin, which also means the golden land.

Therefore, the name Suvarnabhumi was not a name for only one state or one kingdom, but a name for the region that comprises of mainland and archipelago in Southeast Asia. This region was located in between two oceans; Pacific on the East and India on the West. Suvarnabhumi was then a centre of trade or "a meeting point" between the western world (Indo-Persia-Arab) and the eastern world (the Chinese Han) and became a prosperous and stable region. Big states were found later, such as Dvaravati-Sri Vichai, Dvaravati-Sri Ayodhaya, Lavo-Ayodhaya Sri Ramthep, and Ayutthaya kingdom, which attracted a number of people from everywhere to settle here and create ethnic diversity until now. Suvarnabhumi was a sacred name for cities and states in many periods.

On 29 September 2000, His Majesty King Bhumipol graciously gave a name to the new airport as, Suvarnabhumi Airport.

กลุ่มชาติพันธุ์ สุวรรณภูมิ คือ บรรพชนคนไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่กึ่งกลางของภูมิภาคอุษาคเนย์หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia) ที่แบ่งกว้างๆ ได้ 2 ส่วน คือผืนแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะ

ถ้าพิจารณาด้านสังคมและวัฒนธรรมเมื่อราว 3,000 ปีมาแล้ว ขอบเขตของอุษาคเนย์ครอบคลุมบริเวณกว้างขวางกว่าปัจจุบัน ดังนี้

ผืนแผ่นดินใหญ่ ทางทิศเหนือถึงบริเวณทะเลสาบเทียนฉือที่เมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนาน (จีน) ทางทิศตะวันออกถึงมณฑลกวางสี-กวางตุ้ง (จีน) ส่วนทางทิศตะวันตกถึงลุ่มน้ำพรหมบุตร ในแคว้นอัลลัม (อินเดีย)

หมู่เกาะ นอกจากรวมถึงหมู่เกาะอันดามัน (Andaman Islands) กับหมู่เกาะนิโคบาร์ (Nicobar Islands) ในทะเลอันดามันแล้ว ยังมีขอบเขตครอบคลุมหมู่เกาะทางทะเลได้ เช่น หมู่เกาะในอินโดนีเซีย ติมอร์ และบรูไน ฯลฯ

ประเทศไทย นอกจากจะตั้งอยู่กึ่งกลางของภูมิภาคแล้ว ลักษณะภูมิศาสตร์ยังเกื้อกูลให้เกิดผลดี เนื่องจากมีพื้นที่เป็นแผ่นดินยวดยาวลงไปทางทิศใต้เป็น “คาบสมุทร” มีทะเลจีนใต้ และทะเลจีนในมหาสมุทรแปซิฟิก อยู่ทางตะวันออก กับทะเลอันดามันในมหาสมุทรอินเดีย อยู่ทางตะวันตก ทำให้ได้รับประโยชน์จากลมมรสุมทะเลอย่างน้อย 2 อย่าง คือ การกสิกรรมและการค้า

การกสิกรรม ลมมรสุมจากทะเล 2 ด้านทำให้มีฝนตกชุก ส่งผลให้การเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารและการประมงในทะเลอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ

การค้า ลมมรสุมจากทะเล 2 ด้านทำให้มีการเดินเรือทะเลค้าขายกับบ้านเมืองที่อยู่ห่างไกล บริเวณประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของเส้นทางคมนาคมค้าขายทางทะเลมาแต่โบราณกาล เท่ากับ



เป็นตัวเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนค้าขายระหว่างโลกตะวันออก เช่น จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฯลฯ กับโลกตะวันตก เช่น อินเดีย อาหรับ เปอร์เซีย ยุโรป ฯลฯ ดังส่งผลให้กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้านานาชาติในสมัยนั้น

บริเวณประเทศไทยมีแม่น้ำสำคัญของภูมิภาคขนาด 2 ข้าง คือ แม่น้ำโขงอยู่ทางตะวันออก และแม่น้ำสาละวินอยู่ทางตะวันตก

บริเวณลุ่มน้ำเหล่านี้ นอกจากเป็นที่รวมทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากแล้ว ยังเป็นหลักแหล่งของผู้นับนิกายศาสนาพุทธนิกายเถรวาทด้วย ผู้คนเหล่านี้จำนวนหนึ่งเคลื่อนย้ายไปๆ มาๆ แล้วตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณประเทศไทยเมื่อราว 3,000 ปีมาแล้ว โดยประสมประสานเผ่าพันธุ์และทางสังคม-วัฒนธรรมกับคนพื้นเมืองดั้งเดิมแล้วมีภาษาพูดร่วมกัน ทั้งหมดล้วนเป็นบรรพชนของ“คนไทย” ทุกวันนี้

ผู้นับนิกายศาสนาพุทธนิกายเถรวาท นำทรัพยากรเข้ามาเป็นสินค้าแลกเปลี่ยนซื้อขายบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาออกสู่อ่าวไทย ทำให้มีพัฒนาการเกิดเป็นบ้านเมืองแว่นแคว้นหรือ“รัฐ” และอาณาจักรใหญ่โตขึ้นต่อมา

ภูมิภาคอุษาคเนย์หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางชีวภาพด้วยทรัพยากรธรรมชาติคือพืชพันธุ์ธัญญาหารและแร่ธาตุ ฯลฯ อุดมสมบูรณ์มาแต่ดึกดำบรรพ์ เป็นที่รู้จักของชาวชมพูทวีปคืออินเดียโบราณ จึงกล่าวขวัญไว้ในคัมภีร์และชาดกว่าถ้าเดินทางมาค้าขายแลกเปลี่ยนสิ่งของกับภูมิภาคนี้จะมีคามมั่งคั่งกลับไป เป็นเหตุให้เรียกบริเวณแถบนี้ว่าสุวรรณภูมิ หมายถึงดินแดนอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารและแร่ธาตุ เช่น ทองแดง ทองคำ ฯลฯ

ในที่สุดพระเจ้าอโศกก็ส่งพระสงฆ์ 2 รูป คือพระโสณะกับพระอุตตระ มาเผยแผ่พุทธศาสนาที่สุวรรณภูมิเป็นครั้งแรกบริเวณลุ่มน้ำท่าจีน-แม่กลอง (คือที่เป็นเมืองอุทอง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี) แล้วลงหลักปักฐานพระพุทธรูปปางสมาธิเนื่องจกทุกวันนี ในสมัยเดียวกันยังมีพราหมณ์นำเอาศาสนาฮินดูเข้ามาเผยแผ่ให้ดินแดนแถบนี้ด้วย บ้านเมืองในภูมิภาคนี้จึงนับถือทั้งพุทธและพราหมณ์ผสมกลมกลืนกันสืบมา

ด้วยพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ ประกอบกับสภาพภูมิประเทศมีพื้นที่ราบกว้างขวางและอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบกและทางทะเล ทำให้ผู้คนในภูมิภาคนี้มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และด้วยระบบความเชื่อทางศาสนาคล้ายคลึงกัน จึงเกิดความสัมพันธ์อัน “เครือญาติ” ทางการแต่งงานกันในทุกระดับชั้นขึ้นมาแต่โบราณกาล เช่น พ่อขุนผาเมืองแห่งกรุงสุโขทัยเป็น “ลูกเขย” กษัตริย์กัมพูชา และมะกะโทแห่งกรุงหงสาวดีเป็น “ลูกเขย” พระร่วงกรุงสุโขทัย เป็นต้น

ความสัมพันธ์ลักษณะ “เครือญาติ” ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้คนในภูมิภาคนี้ คืออุปสรรคสำคัญที่ก่อฤกษ์ให้เกิดสันติภาพอย่างมั่นคงและยั่งยืน ยาวนาน ถ้าร่วมกันทำความเข้าใจพื้นฐานความเป็นมาที่แท้จริง ซึ่งมีพยานหลักฐานจากการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการของนักวิชาการทั่วภูมิภาคและทั่วโลก

Tribes and Ethnic Groups in Suvarnabhumi, ancestors of the Thais

Thailand is located at the centre of Southeast Asia region, which comprises of mainland and archipelago.

Around 3,000 years ago, considering the social and cultural factors, its boundary stretched farther than it is nowadays.

The mainland stretched as far as Kunming, Yunnan in the north, Guangxi-Guangdong in the east, and the Brahmaputra basin, Assam, India in the west.

The archipelago covered not only the Andaman and the Nicobar Islands, but also the islands of Indonesia, Timor and Brunei.

Thailand was not only located at the centre of the region, but its geographical characteristics were also a benefit. Its land, stretching towards the south, is a peninsula with the China Sea of the Pacific Ocean to the East, and the Andaman Sea of the Indian Ocean to the West. The monsoon from the sea brought together agriculture and trade.

Agriculture : The rains from the monsoon promoted cultivation and fishery, creating biodiversity for the region.

Trade : The monsoons facilitated sea trade with far away lands. Thailand has been the destination of sea trade communication since ancient times. It became a meeting point of East-West trade routes, for instance China, Korea, and Japan in the East, and India, Arabia, Persia, and Europe in the West. Ayutthaya became an international trade centre of that time.

Thailand was surrounded by two important rivers of the region, the Mekong to the East, and the Salween to the West.

These basins were areas of rich natural resources and settlements of various ethnic groups. These people travelled to and from, and settled in Thailand around 3,000 years ago. They intermingled and integrated culturally with the local people and created the same spoken language. They were the ancestors of the Thai people.

These ethnic groups brought in natural resources for trade in the Chao Phraya basin, by the Gulf of Thailand. This area developed into a state and bigger kingdom consequently.

The Southeast Asia region is a land of plant, animal and mineral diversity. It was well known among the Indian people for its fertility since ancient times. It was stated in ancient writings that trade with this region would bring prosperity to the traders, and this gave its name "Suvarnabhumi", which means the land of plant, food and mineral fertility.

King Asoka sent the monks Sona and Uttara to Southeast Asia to teach and spread Buddhism for the first time at Mae Khlong in the Tha Chin basin (at U Thong, Suphanburi). The Dvaravati Buddhism was accepted and has been practiced in the region since then.

At the same time, Hinduism was also introduced in this region. Therefore, both Buddhism and Hinduism were practiced together by the people of Suvarnabhumi.

Due to its geographical background of large fertile plain as well as being the centre of land and sea communication routes, Southeast Asia became a land of human diversity with various ethnic groups. However, under similar religious beliefs, the kinship system developed through marriage at every social level since the old times. King Pha Muang was the son-in-law of the Khmer King, and King Magadu of Hamsavati was the son-in-law of Phra Ruang of Sukhothai kingdom.

The kinship system in Southeast Asia was the major source of strength and peace among the people. This can only be true if accurate information is accepted and understood, and there is adequate evidence in a number of studies within this region and around the world.

“สุวรรณภูมิ” คือ ต้นประวัติศาสตร์ไทย

ที่ราบลุ่มเจ้าพระยากลางของประเทศไทย มีพื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นทะเล (รวมทั้งกรุงเทพฯ) เมื่อราว 10,000 ปีมาแล้ว เพราะทะเลอ่าวไทยกว้างขวางล้ำขึ้นถึงที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยา (ภาคกลาง) ทั้งด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันออก เนื่องจากระดับน้ำทะเลสูงกว่าปัจจุบันมาก ดังนี้

ทิศตะวันตก ทะเลอ่าวไทยเว้าเข้าถึงอำเภอเมือง อำเภอนครชัยศรี และอีกบางอำเภอของจังหวัดนครปฐม รวมทั้งบางอำเภอของจังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี แล้วแผ่สูงขึ้นไปถึงอำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ขณะนั้นยังไม่มีแม่น้ำท่าจีน ส่วนแม่น้ำแม่กลองไหลออกทะเลบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ทุกวันนี้

ทิศตะวันออก ทะเลอ่าวไทยเว้าเข้าไปถึงจังหวัดลพบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถึงอำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี และอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้พื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี กับอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ใต้ทะเล

ทิศเหนือ ทะเลอ่าวไทยลึกขึ้นไปถึงบริเวณจังหวัดชัยนาท และบางส่วนของจังหวัดนครสวรรค์

5,000 ปีมาแล้ว บรรพชนชาวสุวรรณภูมิยุคแรก

ราว 5,000 ปีมาแล้ว พบหลักฐานบรรพชนชาวสุวรรณภูมิบริเวณเทือกเขาละแวกลำน้ำแควน้อย-ใหญ่ (เขตจังหวัดกาญจนบุรี-ราชบุรี) ที่มีพัฒนาการเป็นบรรพชนชาวสยามสุวรรณภูมิลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน (จังหวัดกาญจนบุรี-สุพรรณบุรี) ต่อไป

4,000 ปีมาแล้ว แรกมีชุมชนหมู่บ้าน

ราว 4,000 ปีมาแล้วหรือก่อนหน้านั้น บรรพชนชาวสยามลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน ตั้งหลักแหล่งเป็นชุมชนหมู่บ้านทั้งบริเวณหุบเขา และทุ่งราบใกล้ทะเล รวมถึงที่ดอน (เกาะ) ชายฝั่งทะเลที่เริ่มมีโคลนตบตะกอนทับถมตามธรรมชาติแผ่ขยายออกไปเรื่อยๆ

ชุมชนสำคัญริมลำน้ำแควน้อยอยู่บ้านเก่า ตำบลจรเข้เผือก จังหวัดกาญจนบุรี เรียก**วัฒนธรรมบ้านเก่า** รู้จักทำภาชนะดินเผาและดงโลหะ ร่วมสมัยกับ**วัฒนธรรมบ้านเชียง** (อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี) หลังจากนี้ชุมชนในวัฒนธรรมบ้านเก่าจะกระจายไปทั่วพื้นที่ตอนทางตะวันตกของลุ่มน้ำเจ้าพระยา

3,000 ปีมาแล้ว แรกรู้จักดินแดนสุวรรณภูมิ

ราว 3,000 ปีมาแล้ว มีชุมชนหมู่บ้านกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณหุบเขาและทุ่งราบทั่วประเทศไทยและใกล้เคียง น้ำทะเลลดลงกว่าเดิม ทะเลอ่าวไทยมีตะกอนทับถมหนาแน่นเป็นทะเลโคลนตมบางแห่งเป็นที่ดอนกว้างขวาง เช่น บริเวณจังหวัดนครปฐม เริ่มมีแม่น้ำท่าจีนคู่กับแม่น้ำแม่กลอง

คนบางชุมชนหมู่บ้านเป็นชนเผ่าพื้นเมืองมาแต่เดิม แต่บางแห่งเคลื่อนย้ายจากที่อื่นเข้ามาตั้งหลักแหล่ง เช่น จากทิศตะวันออกแถบกวางตุ้ง-กวางสี-เวียดนาม ฯลฯ เริ่มมีการแลกเปลี่ยนค้าขายกับคนภายนอกที่อยู่ห่างไกลทำให้บริเวณรอบๆ ทะเลโคลนตมอ่าวไทย โดยเฉพาะชุมชนลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน เช่น **ที่ดอนตาเพชร** (อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี) และ**อู่ทอง** (อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี)

ฯลฯ อยู่บนเส้นทางคมนาคมแลกเปลี่ยนค้าขายสิ่งของระหว่างตะวันตก-ตะวันออก

พ่อค้า นักผจญภัยจาก “ตะวันตก” เช่น อินเดีย เปอร์เซีย (อิหร่าน) อาหรับ (อิรัก) ฯลฯ เข้ามาทางทะเลอันดามัน ขึ้นบกทางฝั่งพม่า (มอญ) แล้วเดินบกข้ามช่องเขามาถึงลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน ขณะเดียวกันก็มาจาก “ตะวันออก” เช่น ฮั่น (จีน) ที่อยู่ทางเหนือลุ่มน้ำแยงซีเกียง กับจ้วง (เจ๊ก) ที่อยู่ทางใต้ลุ่มน้ำแยงซีเกียง (กวางตุ้ง-กวางสี) ฯลฯ ผ่านบริเวณสองฝั่งของลงมาทางหนึ่ง กับเลียบชายฝั่งทะเลผ่านเวียดนามและเขมรเข้าถึงอ่าวไทยอีกทางหนึ่ง

บรรดาพ่อค้า นักผจญภัยต่างเรียกดินแดน “จุดนี้พบ” นี้ด้วยชื่อต่างกัน แต่ความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น ชาว “ตะวันตก” เรียกบริเวณที่มาแลกเปลี่ยนค้าขายด้วยภาษาสันสกฤตว่า สุวรรณภูมิ แล้วชาวฮั่นเรียกด้วยภาษาฮั่นว่าจินหลิน (หรือกิมหลิน) ล้วนหมายถึงแผ่นดินแหลมทองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุ และพืชพันธุ์ธัญญาหารที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ

หลัง พ.ศ. 1 พระเจ้าอโศกส่งพระสงฆ์มาสุวรรณภูมิ

ราว 2,500 ปีมาแล้ว บรรพชนชาวสุวรรณภูมิจากที่ต่างๆ เช่น จากลุ่มน้ำแควน้อย-แควใหญ่ (กาญจนบุรี) เริ่มรวมกลุ่มเป็นชุมชนเล็กๆ ตามที่ตอนป่าชายเลนรอบอ่าวไทยโบราณที่มีขอบขึ้นสูงถึงนครปฐม-สุพรรณบุรี

ก่อนหน้านั้นเล็กน้อย ราว 80 ปีก่อน พ.ศ. 1 พระพุทธเจ้าประสูติที่สวนลุมพินีวันเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ขณะนั้นบริเวณจังหวัดนครปฐมยังเป็นที่ดินชายทะเลโคกดินตมของอ่าวไทย มีบรรพชนชาวสุวรรณภูมิลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน อาศัยอยู่กระจัดกระจายบ้างร่อนแร่แสวงหาอาหารตามป่าชายเลน บ้างตั้งหลักแหล่งบนที่ดอนชายเลนเป็นชุมชนชั่วคราวขนาดย่อยๆ ฯลฯ แต่ยังไม่เป็นชุมชนเมือง

ชุมชนเมืองที่สำคัญของลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน ยุคนี้มีอยู่ทางตอนตาเพชร (กาญจนบุรี) อุทอง (สุพรรณบุรี) โพนัท (ราชบุรี) ฯลฯ มีเทคโนโลยีขั้นสูงถลุงโลหะแล้วหลอมสัมฤทธิ์ด้วยวิธีเทโลหะร้อนๆ ไล่ขี้ผึ้ง หรือ Lost Wax (เช่นเดียวกับเทคโนโลยีในวัฒนธรรมบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี)

พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน บริเวณจังหวัดนครปฐมมีชุมชนหมู่บ้านขนาดเล็กกระจัดกระจายตามที่ดอนป่าชายเลน แต่ยังไม่พบหลักฐานเป็นชุมชนบ้านเมือง

ขณะนั้นบริเวณนี้เป็นที่รู้จักมาก่อนแล้วในนามสุวรรณภูมิ มีชุมชนใหญ่ที่ตอนตาเพชร (กาญจนบุรี)-อุทอง (สุพรรณบุรี) เป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนค้าขายกับชาวต่างชาติที่มาจากภายนอก “ตะวันออก-ตะวันตก”

พระเจ้าอโศกส่งพระสงฆ์ 2 รูป คือ โสณะเถระ กับ อุตตระเถระ มาเผยแผ่พุทธศาสนาที่สุวรรณภูมิ (พร้อมกับส่งไปที่อื่นๆ อีกหลายทิศทาง) มีบันทึกในเอกสารลังกาชื่อมหาวงศ์ แต่ไม่ระบุเรื่องสร้างสถูปเจดีย์องค์แรก

พระเจ้าอโศกครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 218-255 (ร่วมยุคกับพระเจ้าเล็กซานเดอร์ กษัตริย์กรีกระหว่าง พ.ศ. 213-220) รู้จักชื่อสุวรรณภูมิจากพ่อค้า นักผจญภัยว่ามีผู้คนชุมชนบ้านเมืองก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับฮั่น (จีน) ผู้ยิ่งใหญ่ทางตะวันออกได้

เอกสารโบราณของชมพูทวีป (อินเดีย) และลังกาทวีป (ศรีลังกา) ไม่ได้ระบุบริเวณที่พระสงฆ์ 2 รูป

ขึ้นแก่เผยแพร่พระพุทธศาสนาเป็นแห่งแรกแต่หลักฐานประวัติศาสตร์โบราณยืนยันว่า บริเวณดอนตาเพชร-อู่ทอง เป็นชุมชนขนาดใหญ่สุด ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สุดขณะนั้น และเก่าสุดก่อนยุคพระเจ้าอโศกแล้วสืบเนื่องถึงยุคพระเจ้าอโศก แต่บริเวณนครปฐมยังเป็นชุมชนขนาดเล็กกระจายตามที่ตั้งจนชายเลนทะเลโคลนตม

หลัง พ.ศ. 500 มีเมืองอู่ทอง (สุพรรณบุรี)

ราว พ.ศ. 500 หรือหลังจากนั้นไม่นานนัก ชุมชนดอนตาเพชร-อู่ทอง (กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี) ยอมรับนับถือพุทธศาสนาสืบจากพระโสณะกับพระอุตตระ พร้อมกับศาสนาพราหมณ์ในคราวเดียวกัน ทำให้ชุมชนเติบโตขึ้นเป็นเมืองใหญ่ มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอู่ทอง (อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี)

เริ่มมีศาสนสถาน, ปูนปั้น และปฏิมากรรม เป็นรูปเคารพทางศาสนา เช่น ธรรมจักร พระพุทธรูป ฯลฯ ส่วนบริเวณนครปฐมยังเป็นชุมชนป่าชายเลนอยู่ห่างไกลไปทางชายทะเลโคลนตมของเมืองอู่ทอง

หลัง พ.ศ. 1000 แรกมีเมืองนครปฐมโบราณ

ราว พ.ศ. 1000 บริเวณจังหวัดนครปฐมที่มีชุมชนหมู่บ้านขนาดเล็กกระจายอยู่ก่อนนานมาแล้ว ก็เติบโตขึ้นเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ใกล้ทะเล แทนเมืองอู่ทอง (จังหวัดสุพรรณบุรี) เพราะความเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิประเทศ ทะเลโคลนตมแต่เดิมกลายเป็นที่ดอนไถ่น้ำมากขึ้น กว้างขวางขึ้นเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่เคยมีมาก่อนก็ตื้นเขิน ทำให้เมืองอู่ทองอยู่ห่างทะเล

เมื่อบริเวณนครปฐมอยู่ใกล้ทะเล ศูนย์กลางคมนาคมการค้าจึงเลื่อนลงมาอยู่ที่นครปฐม มีคนนานาชาติเข้ามาติดต่อแลกเปลี่ยนค้าขายทั้งทางบก-ทะเล มีชื่อในเอกสารจีนว่า “หลังยะสิว” หรือ “หลังเกียจู่” แต่ไม่จาร์กนามจริงเป็นภาษาอื่นได้อีกเลย

แต่เมืองอู่ทองยังดำรงสืบต่อมาได้รกร้างว่างเปล่า เพียงแต่ลดความสำคัญลงเรื่อย ๆ ขณะที่นครปฐมก็เติบโตเป็นเมืองใหญ่ที่ทวีความสำคัญขึ้นแทนที่เรื่อย ๆ แล้วสืบเนื่องคติพุทธศาสนามัยพระเจ้าอโศกจากเมืองอู่ทองมาไว้ที่เมืองนครปฐมโบราณ

หลัง พ.ศ. 1100 ยุค “ทวารวดี-ศรีวิชัย” มีรัฐต่างๆ ทั่วภาคเนย์

ราว พ.ศ. 1100 เป็นต้นมา เมืองนครปฐมโบราณเป็นเมืองขนาดใหญ่ระดับรัฐ นับถือพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาท (หินยานใช้ภาษาบาลี) ขณะเดียวกันก็นับถือนิกายसरवासวาทิน (ใช้ภาษาสันสกฤต) ไปพร้อมกันด้วย มีจารึกด้วยตัวอักษรปัลลวะ (คฤณ) จากอินเดียใต้ (ทมิฬ) เป็นคาถาหัวใจพระพุทธศาสนา

มีผู้เรียกภายหลังว่าเป็นยุคทวารวดีบ้างยุคศรีวิชัยบ้างแต่ยังไม่ยุติว่าศูนย์กลางของทวารวดี-ศรีวิชัยอยู่ที่ไหนแน่? ที่กล่าวขวัญกันกว้างขวางล้วนเป็นข้อสันนิษฐานที่คลุมเครือเชื่อถือทั้งหมดยังไม่ได้ แต่พยานหลักฐานหนักแน่นคือขนาดของเมืองนครปฐมโบราณมีลำน้ำบางแก้วผ่ากลางคล้าย “เมืองเอกแดง” เส้นผ่าศูนย์กลางของเมืองราว 3 กิโลเมตร ถือว่ามีขนาดกว้างขวางใหญ่โตที่สุดยิ่งกว่าเมืองอื่นใดในสุวรรณภูมิ ภูมิภาคอุษาคเนย์ยุคเดียวกัน ทั้งบริเวณผืนแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะ แสดงให้เห็นความสำคัญที่มีเหนือบ้านเมืองอื่นๆ และเหมาะสมกับศูนย์กลางวัฒนธรรมทวารวดี-ศรีวิชัย มากที่สุดในสุวรรณภูมิ

นอกจากนั้น ยุคนี้ยังสร้างสถาปัตยกรรมที่สวยงามใหญ่โตอยู่นอกเมืองด้านทิศตะวันตก มีชื่อเรียกสมัยต่างๆ อย่างยกย่องว่า มหาธาตุหลวงบ้าง พระธมมบ้าง ปัจจุบันเรียกพระปฐมเจดีย์ มีผู้เคารพนับถือสืบเนื่องตั้งแต่แรกสร้างราว พ.ศ. 1100 จนทุกวันนี้

พระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์แพร่กระจายไปตามเส้นทางคมนาคมการค้า ทำให้บ้านเมืองเติบโตขึ้นเป็นรัฐเอกเทศทั่วไปทั้งภูมิภาค เช่น ในชวา (อินโดนีเซีย), มอญ (พม่า), เขมร (กัมพูชา), อันนัม (เวียดนาม) เวียดนาม (ลาว) ในบริเวณประเทศไทยก็มีรัฐปัตตานีทางภาคใต้, รัฐทริภุญไชย (ลำพูน) ทางภาคเหนือ, และรัฐพินาย, รัฐศรีจนาศะ, รัฐโคตรบูร (นครพนม) ฯลฯ ทางลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำมูล ในอีสาน ขณะเดียวกันในภาคกลาง มีรัฐเอกเทศยุคเดียวกัน เช่น รัฐศรีเทพ (เพชรบูรณ์), รัฐละโว้ (ลพบุรี), รัฐศรีมโหสถ (ปราจีนบุรี), ฯลฯ

หลัง พ.ศ. 1500 มีรัฐน้อยใหญ่สืบจากสุวรรณภูมิ

พ.ศ. 1500 ลักษณะการค้านานาชาติทางทะเลเปลี่ยนไปจากเดิม สภาพภูมิประเทศก็เปลี่ยนแปลงเป็นที่ดอนมากขึ้น ผังทะเลห่างไกลออกไป แม่น้ำท่าจีนแคบลง เมืองนครปฐมโบราณกลายเป็นเมืองภายในห่างไกลทะเล แล้วมีบ้านเมืองอื่นเติบโตขึ้นแทนที่ เช่น ละโว้-อโยธยาศรีรามเทพ (ลพบุรี-อยุธยา) สุพรรณภูมิ (สุพรรณบุรี) ราชบุรี เพชรบุรี ฯลฯ

ศูนย์กลางการคมนาคมค้าขายย้ายไปอยู่ทางปากตะวันตกของลุ่มน้ำเจ้าพระยา เช่น รัฐละโว้ (จังหวัดลพบุรี) เพราะมีแม่น้ำเจ้าพระยาวางขวางใหญ่โตกว่า ลำภาเข้าออกสะดวกกว่า อำนวยจากการเมืองกว้างขวางกว่า เพราะเป็นเครือข่ายกับอาณาจักรกัมพูชาที่ทะเลสาบเมืองเสียมเรียบ กับบ้านเมืองสองฝั่งแม่น้ำโขง (อีสานและลาว) แล้วยังขยายเครือข่ายขึ้นไปถึงลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำสาละวิน ฯลฯ รัฐละโว้ (ลพบุรี) นี้เองจะก้าวหน้าต่อมาเป็นกรุงศรีอยุธยา “ราชอาณาจักรสยามแห่งแรก” แล้วสนับสนุนให้เกิดรัฐสุโขทัยขึ้นทางลุ่มน้ำ่าน-ยมในสมัยต่อมา

บรรดาบ้านเมืองและรัฐน้อยใหญ่ล้วนสืบเนื่องทางสังคมวัฒนธรรมจากยุคสุวรรณภูมิ เมื่อราว 3,000 ปีมาแล้ว จนเป็นสยามประเทศ ที่เปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทยทุกวันนี้

“Suvarnabhumi”, the origins of Thai history

Around 10,000 years ago, the Chaophraya basin in the central part of Thailand covered mostly the sea (including Bangkok) because the Gulf of Thailand reached as far as Chaophraya basin on the East and the West.

The West : The Gulf of Thailand covered some area of Mueang district, Nakhonchaisi district, and some other districts of Nakhonpathom, and some districts of Ratchaburi and Phetchaburi, as well as U Thong district in Suphanburi. At that time, there was no Thachin River, while Mae Khlong River ran into the sea at Mueang district, Nakhonpathom.

The East : The Gulf of Thailand covered some area of Lopburi, Nakhonnayok, Prachinburi, as well as Phanatnikhom district, Chonburi and Phanomsarakham district, Chachoengsao. Therefore, Muang district of Chonburi and Mueang district of Chachoengsao nowadays were still under the sea in that time.

The North : The Gulf of Thailand covered some area of Chainat and Nakhonsawan.

5,000 years ago, the first group of ancestors of Suvarnabhumi.

4,000 years ago, the first village community.

3,000 years ago, Suvarnabhumi was firstly known.

After 500 B.E., U-Thong (Suphanburi) was found.

After 1,000 B.E., the ancient Nakhonpathom was found.

After 1,100 B.E., “Dvaravadi-Sri Vichai”, the beginning of several states around Southeast Asia.

After 1,500 B.E., the significance of ancient Nakhonpathom was reduced, new states arose.

